

**Boekbespreking - De psyche in de Chinese Geneeskunde
door Ellen IJspeert**

Door het plaatsen van naalden kan er van alles gebeuren. Bedoeld of onbedoeld kunnen emoties worden geroerd. Wat kun je en mag je als acupuncturist met gevoelens, die patiënten bij je uiten? Je bent acupuncturist, geen psycholoog, maar toch ook een mens met gevoel van medeleven en een holistische werkwijze. Hoe gaan wij daar als westerse TCM-professionals mee om? Giovanni Maciocia deelt in zijn boek "The Psyche in Chinese Medicine" (ISBN9780702029882) hierover zijn kennis en ervaring uit 35 jaar acupunctuurpraktijk.

De verschillen tussen westers en oosters denken over de psyche zijn extreem groot. Het Daoïsme, Boeddhisme en Confucianisme zien emoties als symptomen, die voorkomen moeten worden en het "zelf" is slechts een onderdeel van het geheel en dus niet bestaand. Deze denkwijze staat lijnrecht tegenover het steeds individualistischer wordende ego in het westen en de aandacht die geschonken wordt aan "je goed voelen", met de bijbehorende boeken, tijdschriften en therapie- of kuurweekendjes.

Maciocia begint zijn verhaal met een uitgebreide beschrijving van de vijf Shen (Hun, Yi, Zhi, Po, Shen) in hun relatie met de mentale uitingen. Daarna komt de invloed van de organen en de vijf elementen en vervolgens de voorkomende patronen bij mentale en emotionele problemen. Hierbij verwijst hij in de tekst naar oorspronkelijke TCM-literatuur en bijbehorende punten en kruiden. Ook wordt de werking van diverse acupunctuurpunten afzonderlijk besproken, waarbij combinaties en eigen ervaringen de klassieke kennis aanvullen. Het geheel wordt prettig geïllustreerd met diverse figuren en casusbeschrijvingen.

Vervolgens gaat het ruim 600 pagina's tellende boek verder met de theorieën en filosofieën uit de geschiedenis van de westerse psychologie. Met name de ideeën van Freud, Jung, James en Lange hebben interessante overeenkomsten met de Chinese kijk op emoties. De relatie tussen het bewuste en onbewuste, de anima en animus en Shen-Yi en Hun zijn opvallend. Met name de volgende vraag zet je aan het denken: wordt de emotionele uiting (bijv. angst) veróorzaakt door een psychische stimulus (het tegenkomen van een beer) met als gevolg fysiologische veranderingen (zweeten, hartkloppingen etc.), óf veroorzaken de fysiologische veranderingen juist de emotie? De diverse quotes van klassieke geleerden en de uitleg van de ontwikkeling van de hersenen lichten de verschillende verklaringen toe.

In de daarop volgende hoofdstukken worden enkele veel voorkomende westerse diagnoses uitgelegd. Aan bod komen depressie, angst, slapeloosheid, manisch depressiviteit, nachtelijke verstoringen, ADD en ADHD. Elk hoofdstuk verklaart de diagnose vanuit zowel westers als oosters perspectief en wordt aangevuld met bijbehorende TCM-behandelstrategie volgens de identificatie van patronen. Dit deel is praktisch heel bruikbaar.

Het gehele boek is naar mijn mening een zeer waardevolle aanvulling op de kennis van de psyche voor TCM-ers. Daarnaast kan het gebruikt worden als handleiding voor het behandelen van mentale storingen volgens de TCM-werkwijze. Geen spagaat meer voor de therapeut, maar harmonie tussen oosterse en westerse denk- en handelwijze.